

УПУТСТВО ЗА ПАЦИЈЕНТЕ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ УЗОРАКА ЗА МИКРОБИОЛОШКЕ АНАЛИЗЕ

Узорак	Узимање узорка	Посуда	Транспорт	Чување узорка (само ако транспорт није могућ)
Урин	<p>-Техника средњег млаза Темељно опрати подручје спољних гениталија (подручје уретре) водом и сапуном , затим добро испрати водом; код жена раширити велике усне (лабије), код мушкараца повући кожицу и почети са мокрењем. Први млаз урина (неколико милилитара) пустити да истече, па не прекидајући мокрење, средњи млаз узети у стерилну боцицу за узорковање урина. Не пунити до врха! Довољно је 5 мл урина. Водити рачуна да се руком или одјећом не додирне унутрашњост поклопца или бочице</p> <p>-Урин из врећице за педијатријске болеснике Након темељног прања спољних гениталија и околне коже, ставити врећицу (код дјечака цијели пенис треба да је у врећици, дјевојчицама залијепити преко лабије). Одстранити је одмах након добијања урина и кесицу ставити у стерилан контејнер или пажљиво пресути у стерилну бочицу (водећи рачуна да се урин не контаминира цурењем преко спољне стране врећице). Ако се урин не појави у року од сат времена, препорука је да се поступак понови са новом врећицом након поновног прања гениталија.</p> <p>-Урин из сталног катетера Урин код пацијената који имају трајни катетер узима се приликом замјене катетера или пункцијом трајног катетера (подручја кроз који се уводи игла) након дезинфекције. Урин за микробиолошку анализу се не смије узети из врећице у коју се слива урин из трајног катетера, као нити приликом раздвајања споја катетера и врећице (нпр. код замјене врећице).</p> <p>-Узорци урина из уростоме Квалитет узорка урина осигурава се чишћењем стоме и отпуштањем првог дијела урина добијеног стерилним катетером одговарајуће величине. <u>Напомена :</u> -кад год је могуће узети први јутарњи урин. Да би се смањила вјероватноћа добијања лажно негативног налаза, урин треба да је био у бешици бар 4 сата, оптимално цијелу ноћ -не форсирати диурезу повећаним уносом течности, јер ће доћи до разређења урина и смањења броја бактерија испод 100 000 CFU/ml -код пацијентата са сталним катетером у урину ће увијек бити присутне бактерије, те је препорука да се уринокултура ради само уколико постоје симптомима уринарне инфекције.</p>	Стерилна посуда са поклопцем на навој	2 сата на собној температури За детекцију <i>Trichomonas vaginalis</i> -а одмах, на температури од 30-37°C	До 24 сата на +4°C За детекцију <i>Trichomonas vaginalis</i> -а 1 сат на температури од 30-37°C

	За детекцију <i>Trichomonas vaginalis</i> -а узети први млаз прве јутарње мокраће и доставити у лабораторију у року од 1 сат на температури од 30-37°C (у џепу уз тијело). Препорука је да се урин прикупи у лабораторији након чега се одмах анализира.			
Столица	<p>Дефекацију обавити у ноћну посуду, која је претходно опрана детерџентом и добро испрана водом, без дезинфекционих средстава . Узорак величине љешника (1-2г или 3-5мл течне столице), који није загађен урином ни водом из wc шоље, пребацити у посуду за узорак столице коју сте узели у лабораторији, користећи кашикицу на поклопцу посуде. При томе <i>бирати слузаве ,гнојаве и кржаве дијелове</i> ако их има. На исти начин узети столицу са пелене код дјече.</p> <p>За детекцију рота и аденовируса узорак узети 3-5 дана од почетка болести, када је највећа секреција вируса у столицу.</p> <p>При сумњи на паразитске болести органа за варење, неопходно је прегледати најмање три узорка столице који су узети у интервалима од 2-3 дана. Узорак узети са више мјеста из дубине и са површине фецеса</p>	Чиста, непропусна посуда с чепом на навој те кашикицом за узорковање	Течна столица – одмах, чврста столица у року од 2 сата на собној температури	<p>За копрокултуру у одговарајућем транспортном медијуму до 24 сата на +4 °C</p> <p>За детекцију цријевних паразита чврста столица може да се чува 24 сата на +4 °C</p>
Перианални отисак	За узимање перианалног отиска потребно је предметно стакалце, које се може добити у микробиолошкој лабораторији, на које је налијепљена прозирна љепљива трака. Перианални отисак узети ујутро, одмах након устајања, а прије прања и дефекације. Особа која узима узорак мора носити рукавице. Љепљиву траку одлијепити од стакалца, налијепити траку преко набора чмара уз благо притискање да уђе у наборе ануса .Траку затим скинути и налијепити на стакалце. Скинути рукавице, опрати руке. Предметно стакалце добро замотати у чисти папир и/ или ставити у коверат. Опрати руке.	Предметно стакалце с налијепљеном самољепљивом траком	На собној температури	/
Спутум	Даје се први јутарњи испљувак након буђења, а прије обављања личне тоалете. Пацијент треба да испере уста млаком водом (без дезинфицијенса) и да затим више пута дубоко удахне (провокација кашља), и онда се јако искашље, из дубине, у стерилну пластичну посуду са широким отвором и поклопцем на завртањ.	Стерилна посуда са навојем	2 сата на собној температури	/
Крв/серум	Узети 3-5 мл крви (10 мл уколико се тражи више анализа) без антикоагуланса након дезинфекције мјеста пункције алкохолним дезинфицијенсом. У лабораторију може бити достављен узорак крви или серума;	Епрувета без антикоагуланса	На собној температури, што прије (узорак крви не смије бити замрзнут јер наступа хемолиза)	Серум одвојити и чувати неколико дана на +4-8°C, а на -18°C и много дуже (у зависности од анализе)

Брис уретре (мушкарци)	<p>Пацијенту се савјетује да најмање 2-3 сата прије узимања уретралног бриса не уринира. Код сумње на гонореју, може бити од користи узимање узорка прије првог јутарњег уринарања. Уколико постоји спонтана секреција, узима се кап секрета помоћу бриса.</p> <p>Узорковање код сумње на инфекцију гениталним микоплазмама: Брис је неопходно одмах инокулисати у бочицу са транспортним медијумом коју можете добити у Микробиолошкој служби.</p>	Брис у стерилној епрувети	<p>Култура: 2 сата на собној температури</p> <p>Узорак на трихомонас доставити одмах у лабораторију, чувати уз тијело, на 37°C</p> <p>Код сумње на инфекцију гениталним микоплазмама и хламидијом ОДМАХ, на собној температури</p>	<p>Култура: У транспортној подлози или укапати стерилан физиолошки раствор у епрувету са брисом, на собној температури до 24 ч</p> <p>Код сумње на инфекцију гениталним микоплазмама брис инокулисати у бочицу са транспортним медијумом када транспорт може бити одложен до 5 сати на 18-22 степена или 48 сати, чувајући на +4 °C.</p>
Ејакулат	Узорак ејакулата узети након уринарања, а потом темељног прања полног органа водом и сапуном.	Стерилна посуда са навојем	2 сата на собној температури	До 24 сата на собној температури
Брис вагине, цервикса, вулве	/	Брис у стерилној епрувети	<p>Култура: 2 сата на собној температури</p> <p>Код сумње на инфекцију гениталним микоплазмама и хламидијом ОДМАХ, на собној температури</p> <p>Узорак на трихомонас доставити ОДМАХ у лабораторију, чувати уз тијело, на 37°C</p>	<p>Култура: У транспортној подлози или укапати стерилан физиолошки раствор у епрувету са брисом, на собној температури до 24 ч.</p> <p>Код сумње на инфекцију гениталним микоплазмама брис инокулисати у бочицу са транспортним медијумом када транспорт може бити одложен до 5 сати на 18-22 степена или 48 сати, чувајући на +4 °C.</p>

УПУТСТВО ЗА ПРИКУПЉАЊЕ УЗОРАКА ЗА ДИЈАГНОСТИКУ ТУБЕРКУЛОЗЕ

Узорак	Узимање узорка	Посуда	Транспорт	Чување узорка (само ако транспорт није могућ)
Спутум	<p>Узорке је потребно узети у одвојеној, вентилираној просторији или уколико је то могуће, напољу. Држећи обје руке на куковима, снажно се накашљите и прикупите спутум у устима, а затим га пажљиво испљуните у неломљиву, прозирну, непропусну бочицу, са поклопцем на завртањ, широког отвора и добро затворите.</p> <p>Идеалан узорак спутума запремине је од 3 до 5 мл, иако су и мање количине прихватљиве, уколико су задовољавајућег квалитета.</p> <p>Сваки пацијент треба да донесе 2-3 узорка</p>	Стерилна посуда са навојем и широким отвором	До 2 сата на собној температури	На + 4°С до 48 сати
Урин	<p>После прања гениталија водом и сапуном узима се јутарњи урин, средњи млаз, у стерилну бочицу. Бочица мора бити од чврсте пластике, са поклопцем на завртањ. Теба узети 3 до 5 узорака за култивацију (не сакупљати двадесетчетворочасовни урин, нити слати велики број јутарњих урина)</p>	Стерилна посуда са навојем	До 2 сата на собној температури	На + 4°С до 48 сати
Столица	<p>Узорак фецеса се узима непосредно после дефекације у чисту посуду без трагова дезинфицијенса. Узима се 1-2г фецеса са више мјеста. Материјал се узима стерилном кашичицом која је причвршћена за поклопац и стави у посуду. Материјал треба што прије послати у лабораторију без употребе конзерванса</p> <p><i>Напомена:</i> Микобактериолошки преглед столице се препоручује у дијагностици дисеминованих облика болести код болесника са синдромом стечене имунодефицијенције (АИДС) и оних који су у ризику од АИДС а.</p>	Чиста, непропусна посуда с чепом на навој те кашичицом за узорковање	До 2 сата на собној температури	На -20 °С, без употребе конзерванса